

Global Education in Cyprus

Peer Review Policy Summary

Έκδοση στην
Ελληνική Γλώσσα

The European Global Education
Peer Review Process
A GENE Policy Summary

This publication has been produced with the assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of the editors and can in no way be taken to reflect the views of the European Union.

The European Global Education Peer Review process and the work of GENE is made possible through funding provided by the following GENE participating ministries and agencies

Austrian Development Agency (ADA) and the Ministry of Education, Austria

Ministry of Foreign Affairs, Belgium

Engagement Global, Germany

Irish Aid, Department of Foreign Affairs, Ireland

Ministry of European and Foreign Affairs, France

Ministry of Foreign Affairs, Luxembourg

NCDO, the Netherlands

Ministry of Foreign Affairs and Camões – Institute for Co-operation and Language, Portugal

© GENE 2017

ISBN: 978-1-911607-07-6

GENE – Global Education Network Europe is the network of Ministries, Agencies and other bodies with national responsibility for Global Education in Europe. GENE supports networking, peer learning, policy research, national strategy development and quality enhancement in the field of Global Education in European countries. GENE facilitates the European Global Education Peer Review Process, as part of its work of increasing and improving Global Education. GENE works towards the day when all people in Europe – in solidarity with people globally – will have access to quality Global Education.

Παγκόσμια Εκπαίδευση στην Κύπρο

Έκθεση των κυριότερων σημείων πολιτικής
της Ανασκόπησης Μεταξύ Ομοτίμων

Περιεχόμενα

Συνοπτική Παρουσίαση
Βασικές Παρατηρήσεις και Συστάσεις
Ευχαριστίες

Για την πλήρη έκθεση της Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων της Κύπρου (στα Αγγλικά) και για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το GENE (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Παγκόσμιας Εκπαίδευσης) και την Ευρωπαϊκή Διαδικασία Αξιολόγησης μεταξύ Ομοτίμων, επισκεφτείτε την ιστοσελίδα www.gene.eu

Συνοπτική Παρουσίαση

Η παρούσα Εθνική Έκθεση Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων για την Παγκόσμια Εκπαίδευση¹ στην Κύπρο γίνεται στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής διαδικασίας Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων για την Παγκόσμια Εκπαίδευση, η οποία τελεί υπό την αιγίδα του GENE - Ευρωπαϊκό Δίκτυο Παγκόσμιας Εκπαίδευσης. Από το 2002, η διαδικασία αυτή έχει υιοθετηθεί ως τρόπος εργασίας με υπουργεία και οργανισμούς, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και ακαδημαϊκούς, καθώς και με εκπαιδευτές τυπικής και μη τυπικής μάθησης σε χώρες της Ευρώπης. Η διαδικασία έχει έναν κεντρικό στόχο: να αυξήσει και να βελτιώσει την ποιότητα της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Ευρώπη. Η ευρωπαϊκή διαδικασία Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων επιδιώκει να ενισχύσει τα υφιστάμενα πλαίσια πολιτικής, να μοιραστεί την πολιτική μάθησης, να επισημάνει καλές πρακτικές και να κάνει παρατηρήσεις και συστάσεις που να είναι χρήσιμες στην προσπάθεια βελτίωσης της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης σε εθνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο της όλης διαδικασίας, τα παραδείγματα καλών πολιτικών και πρακτικών, σε εθνικό επίπεδο, διαχέονται μεταξύ των ομολόγων σε όλη την Ευρώπη.

Η διαδικασία Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων γίνεται σε συνεργασία με τους εθνικούς φορείς χάραξης πολιτικής και τους εμπλεκόμενους φορείς για την Παγκόσμια Εκπαίδευση. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων της Κύπρου πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία με το Γραφείο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου (ΥΠΠ), καθώς και με μια Ομάδα Αναφοράς η οποία περιλάμβανε εκπροσώπους από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Εξωτερικών (ΥΠΕΞ), καθώς και εκπροσώπους από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (ΜΚΟ). Οι όροι εντολής της Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων της Κύπρου, καθώς και τα πορίσματα της έκθεσης, αναπτύχθηκαν μέσα από διάλογο με την Ομάδα Αναφοράς. Οι στόχοι της Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων της Κύπρου περιλάμβαναν:

- την παροχή επισκόπησης της εθνικής κατάστασης αναφορικά με την Παγκόσμια Εκπαίδευση
- τον εντοπισμό καλών πρακτικών, ώστε αυτές να τύχουν διάχυσης στα υπουργεία, στις υπηρεσίες του GENE και στην ευρύτερη διεθνή κοινότητα της

---

¹ Στην Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων το GENE χρησιμοποιεί τον όρο της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης, ως όρο ομπρέλα, όπως αυτός αναφέρεται στη Διακήρυξη του Μάαστριχτ:

Η Παγκόσμια Εκπαίδευση είναι η εκπαίδευση που ανοίγει τα μάτια και το μυαλό των ανθρώπων στις πραγματικότητες του κόσμου και τους αφυπνίζει, ώστε να δραστηριοποιηθούν, για να επιτύχουν έναν κόσμο με περισσότερη δικαιοσύνη, ισότητα και ανθρώπινα δικαιώματα για όλους. Η Παγκόσμια Εκπαίδευση νοείται ότι περιλαμβάνει την Αναπτυξιακή Εκπαίδευση, την Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, την Εκπαίδευση για την Ειρήνη και την Πρόληψη Συγκρούσεων και τη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση ως οι παγκόσμιες διαστάσεις της Εκπαίδευσης για την Πολιτότητα.

Το GENE κατανοεί, επίσης, την ποικιλία στην εθνική ορολογία και τις γλωσσικές προκλήσεις που περιλαμβάνονται στη μετάφραση ενός τέτοιου όρου σε διάφορες γλώσσες.

Παγκόσμιας Εκπαίδευσης

- τη σύγκριση τεχνογνωσίας από μια διεθνή σκοπιά και εμπειρογνωμοσύνη
- τη διατύπωση συστάσεων για πιθανές περιοχές βελτίωσης
- τη μεγιστοποίηση των ευκαιριών της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο που προσφέρονται στο πλαίσιο των εθνικών συνθηκών.

Η διαδικασία Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων περιλάμβανε επίσκεψη της Γραμματείας του GENE στη Λευκωσία τον Φεβρουάριο του 2017. Έπειτα από αυτή την επίσκεψη ακολούθησε έρευνα και μελέτη πεδίου, παράλληλα με μια σειρά συνεντεύξεις με πολλούς εμπλεκόμενους, τις οποίες ανέλαβε ο εθνικός ερευνητής του GENE. Ακολούθως, συντάχθηκε ένα ενημερωτικό έγγραφο στη βάση αυτής της συλλογής πληροφοριών, το οποίο χρησιμοποιήθηκε από τη Γραμματεία του GENE, για να ενημερώσει τη Διεθνή Ομάδα Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων, με στόχο την προετοιμασία της κύριας επίσκεψης στην Κύπρο τον Ιούνιο του 2017.

Ένα ευρύ φάσμα φορέων της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης συμμετείχε στις συναντήσεις κατά τη διάρκεια των τριών ημερών της επίσκεψης της Διεθνούς Ομάδας Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων, με αποτέλεσμα να υπάρξουν πολλές νέες ιδέες και μάθηση για την κατάσταση στην Κύπρο. Την τελευταία ημέρα της επίσκεψης, παρουσιάστηκε στην Ομάδα Αναφοράς προσχέδιο παρατηρήσεων και συστάσεων, το οποίο στη συνέχεια έτυχε επεξεργασίας, με τρόπο ώστε να ενσωματωθούν τα σχόλια της Ομάδας και κατά συνέπεια να συμπεριληφθούν στην παρούσα έκθεση. Μετά την επίσκεψη, η Γραμματεία του GENE συνέταξε την Εθνική Έκθεση για την Παγκόσμια Εκπαίδευση στην Κύπρο, λαμβάνοντας επίσης υπόψη την ανατροφοδότηση των εθνικών εμπλεκόμενων φορέων και της Διεθνούς Ομάδας.

Αυτή η έκθεση Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων για την Παγκόσμια Εκπαίδευση στην Κύπρο αρχίζει με την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη διαδικασία Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων του GENE και στη συνέχεια περιγράφει τη διαδικασία στην Κύπρο. Ακολουθεί ένα κεφάλαιο για το ιστορικό, πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στο νησί, προτού εξετάσει τους βασικούς παράγοντες από την κυβερνητική και τη μη κυβερνητική πλευρά. Στη συνέχεια, η έκθεση περιγράφει τον τρόπο ενσωμάτωσης της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην τυπική εκπαίδευση, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο οι διάφορες διαστάσεις της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης (Εκπαίδευση για την Πολιτότητα, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη, καθώς και Αντιρατσιστική Εκπαίδευση, Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Εκπαίδευση για την Ειρήνη και την Αποφυγή Βίας), προσεγγίζονται μέσα από το εκπαιδευτικό σύστημα στην Κύπρο.

Η έκθεση, συνεχίζοντας, εξετάζει τον ρόλο της κοινωνίας των πολιτών και του τομέα της νεολαίας, καθώς και ορισμένες εμπνευσμένες δικοινοτικές δράσεις και πρωτοβουλίες στον τομέα αυτό. Στο τελευταίο κεφάλαιο περιγράφονται οι παρατηρήσεις και οι συστάσεις της Διεθνούς Ομάδας Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων. Αυτές απευθύνονται στους εμπλεκόμενους φορείς στην Κύπρο, ώστε να λάβουν περαιτέρω μέτρα για την αύξηση και τη βελτίωση της ποιότητας της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης. Οι συστάσεις επικεντρώνονται σε μια σειρά μέτρων, μεταξύ των οποίων είναι ο συντονιστικός ρόλος της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης σε εθνικό επίπεδο και η

ενίσχυσή του, παράλληλα με τους ρόλους και τις δεσμεύσεις διάφορων υπουργείων. Επίσης, διατυπώνονται συγκεκριμένα επιχειρήματα για την καθιέρωση προϋπολογισμού Επίσημης Αναπτυξιακής Βοήθειας (Official Development Assistance – ODA) που να προορίζεται για την Παγκόσμια Εκπαίδευση στην Κύπρο. Οι συστάσεις απαιτούν να υπάρξει μεγαλύτερη εννοιολογική σαφήνεια και ενίσχυση της συμμετοχής της νεολαίας. Περιλαμβάνουν, επίσης, εισηγήσεις για το πώς η Παγκόσμια Εκπαίδευση θα μπορούσε να ενισχυθεί στο πλαίσιο της τυπικής εκπαίδευσης, χρησιμοποιώντας υφιστάμενα θέματα και αρχές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης ως σημεία εισόδου: μέσω των αναλυτικών προγραμμάτων, των προγραμμάτων επαγγελματικής μάθησης των εκπαιδευτικών και των διευθυντών των σχολείων, καθώς και μέσω της εργασίας των Διευθύνσεων Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης. Οι προαναφερόμενες, καθώς επίσης, και άλλες συστάσεις και παρατηρήσεις περιγράφονται με λεπτομέρεια πιο κάτω.

Αυτή η έκθεση αποτελεί μόνο ένα βήμα σε μια συνεχή διαδικασία. Η παρουσίαση της έκθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων, τον Οκτώβριο του 2017, και η περαιτέρω παρακολούθηση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, αποσκοπούν τόσο στη συνεχή ανάπτυξη και βελτίωση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο όσο και στην αμοιβαία μάθηση για τη βελτίωση των πολιτικών σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Βασικές παρατηρήσεις και συστάσεις

Παρατηρήσεις

1. Η έκθεση Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων αναγνωρίζει την υπάρχουσα πολιτική και θεσμική υποστήριξη για την Παγκόσμια Εκπαίδευση στην Κύπρο. Καλωσορίζει, επίσης, το ενδιαφέρον που εξέφρασε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού όσον αφορά τη διαδικασία Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων και την Παγκόσμια Εκπαίδευση. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων καλωσορίζει, επίσης, το ενδιαφέρον και άλλων βουλευτών για τη διαδικασία.
2. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων αναγνωρίζει ότι η πολύπλοκη ιστορική, πολιτική, οικονομική και πολιτισμική κατάσταση στην Κύπρο, καθώς και η πραγματικότητά της ως μικρό νησιωτικό κράτος, παρουσιάζουν ιδιαίτερες ευκαιρίες και προκλήσεις για τη βελτίωση και την αύξηση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης.
3. Η ομάδα ανασκόπησης επιθυμεί να αναγνωρίσει την εξαιρετική δουλειά και την τεράστια δυναμική της Διατμηματικής Επιτροπής για την Παγκόσμια Εκπαίδευση, η οποία συστάθηκε με την έγκριση της Γενικής Διευθύντριας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) και στην οποία συμμετέχει το Υπουργείο Εξωτερικών (ΥΠΕΞ), καθώς και Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ). Αυτό καταδεικνύει πολύ καλά τη δυνατότητα περαιτέρω ενίσχυσης του συντονισμού και της συνεργασίας για την Παγκόσμια Εκπαίδευση στην Κύπρο.
4. Ο πολύ ισχυρός ηγετικός και συντονιστικός ρόλος του ΥΠΠ στην Παγκόσμια Εκπαίδευση, υπό την καθοδήγηση του Γραφείου των Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων, με τη στήριξη της Γενικής Διευθύντριας, επικροτείται έντονα από την Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων. Αυτός ο πολύ σημαντικός ηγετικός ρόλος - εσωτερικά με τις Διευθύνσεις Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και εξωτερικά με άλλα υπουργεία και με τους φορείς της κοινωνίας των πολιτών - αναγνωρίζεται από όλους όσους εμπλέκονται στην Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων ως αποφασιστικής σημασίας για την τρέχουσα πρόοδο και τις μελλοντικές δυνατότητες για ενίσχυση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο.
5. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων επιθυμεί, επίσης, να αναγνωρίσει το έργο του ΥΠΕΞ στον συντονισμό της Εθνικής Εθελοντικής Επισκόπησης για τους Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ). Αυτή η διαδικασία υποβολής εκθέσεων παρέχει μια σημαντική βάση για τη μέτρηση της τρέχουσας κατάστασης και για τον εντοπισμό ευκαιριών για περαιτέρω δράση σε όλο το φάσμα της εφαρμογής των ΣΒΑ. Η εργασία του ΥΠΕΞ σε αυτόν τον τομέα και στην Παγκόσμια Εκπαίδευση ευρύτερα έχουν επιτευχθεί στη βάση ισχυρής και επαγγελματικής δέσμευσης στο πλαίσιο των πολύ περιορισμένων ανθρωπίνων και οικονομικών πόρων.
6. Το υποδειγματικό έργο που επιτελείται από έναν μικρό αριθμό ΜΚΟ, οι οποίες ασχολούνται κυρίως με θέματα Παγκόσμιας Εκπαίδευσης σημειώνεται, επίσης, με θαυμασμό από την Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων. Αυτές οι ΜΚΟ

δείχνουν έμπρακτα ισχυρή δέσμευση για την αύξηση και τη βελτίωση της παροχής της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο. Το έργο τους επιτελείται χωρίς κυβερνητική χρηματοδότηση. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι ΜΚΟ λαμβάνουν συνήθως χρηματοδότηση για την Παγκόσμια Εκπαίδευση από τον προϋπολογισμό της αναπτυξιακής συνεργασίας. Είναι εντυπωσιακό το γεγονός ότι στην Κύπρο οι ΜΚΟ έχουν αναπτύξει την ικανότητα να συνεργάζονται από κοινού με τα κυριότερα υπουργεία και οργανισμούς, ακόμη και να εξασφαλίζουν χρηματοδότηση από διεθνείς πόρους, εφόσον δεν υπάρχει διαθέσιμη εθνική χρηματοδότηση.

7. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων σημειώνει μια πρόκληση όσον αφορά στην κατανόηση των εννοιών της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο και παρατηρεί έναν βαθμό αντιπαράθεσης μεταξύ των εθνικών φορέων αναφορικά με τις διάφορες πτυχές και διαστάσεις της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης. Η ομάδα που πραγματοποίησε την Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων, επιδιώκοντας να προσδώσει μια ευρωπαϊκή διάσταση σε αυτή τη συζήτηση, επιθυμεί να επιβεβαιώσει το έργο όλων όσων εμπλέκονται στις διάφορες πτυχές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο και να αναγνωρίσει τους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους ορίζουν το έργο και τις πρωτοβουλίες τους, συμπεριλαμβανομένων της Αναπτυξιακής Εκπαίδευσης, της Εκπαίδευσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, της Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη, της Εκπαίδευσης για την Ειρήνη και την Πρόληψη Συγκρούσεων και της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης.
8. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συνειδητοποιεί ότι η υφιστάμενη πολιτική, οικονομική, πολιτιστική και ιστορική συγκυρία προσφέρει ευκαιρίες για εμπάθυνση και επέκταση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο, ιδίως σε σχέση με την αντιμετώπιση της άφιξης μεταναστών και προσφύγων, με την ειρηνευτική διαδικασία και με τον αγώνα κατά του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Ορισμένες πτυχές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της Αντιρατσιστικής Εκπαίδευσης, της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και της Εκπαίδευσης για την Καλλιέργεια της Ειρήνης, έχουν ιδιαίτερα ισχυρή παρουσία και παράδοση στην Κύπρο, με πληθώρα πρωτοβουλιών στον τομέα της κοινωνίας των πολιτών. Υπάρχει, επίσης, ισχυρή πολιτική υποστήριξη για την αύξηση και τη βελτίωση της εκπαίδευσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Η συμβολή της σύγχρονης πραγματικότητας και η υπάρχουσα ισχυρή παράδοση στην Κύπρο αποτελούν μοναδική ευκαιρία για την ενίσχυση αυτών των διαστάσεων της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης. Τα αποτελέσματα της Υπουργικής Διάσκεψης της Κυπριακής Προεδρίας της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης εισηγούνται, επίσης, ότι η Κύπρος μπορεί να διαδραματίσει ηγετικό ρόλο στην περιοχή της Μεσογείου.
9. Υπάρχει μια ισχυρή εθνική στρατηγική για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ) στην Κύπρο. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων αναγνωρίζει τη δύναμη και τη σαφήνεια, καθώς και το επίπεδο ολοκλήρωσης που έχει επιτευχθεί, ιδίως σε επίπεδο προδημοτικής και δημοτικής εκπαίδευσης. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων επισημαίνει, επίσης, ότι η Κύπρος αναλαμβάνει σε περιφερειακό επίπεδο ένα πολιτικό προβάδισμα σε αυτόν τον τομέα, έχοντας ένα ισχυρό θεμέλιο που χρησιμεύει ως διεθνής καλή πρακτική, για να εμπνεύσει και άλλες χώρες στο έργο τους για την ΕΑΑ.
10. Υπάρχουν σημαντικά δομικά στοιχεία για την περαιτέρω ενσωμάτωση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων αναγνωρίζει τις σημαντικές ευκαιρίες που έχουν δημιουργηθεί για την αύξηση και τη βελτίωση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στο πλαίσιο

των νέων αναλυτικών προγραμμάτων σε όλες τις βαθμίδες και σε κάθε ένα από τα συγκεκριμένα μαθήματα ή μέσω μιας διαθεματικής προσέγγισης. Αυτό ισχύει, επίσης, και στην ενδοϋπηρεσιακή επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, στην ανάληψη ολιστικών πρωτοβουλιών από τις σχολικές μονάδες κατά της βίας και του ρατσισμού, στην επιμόρφωση των νεοπροαχθέντων διευθυντών των σχολείων, καθώς και στο έργο των επιθεωρητών των σχολείων δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης.

11. Ταυτόχρονα, οι περαιτέρω προσπάθειες για την ενσωμάτωση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στο τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα και πέρα από αυτό, ενδεχομένως να δυσχεραίνονται λόγω μιας σειράς παραγόντων, όπως η έλλειψη εννοιολογικής σαφήνειας ή / και εννοιολογικής συμφωνίας, η επιφανειακή αντίληψη αντί η σε βάθος κατανόηση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης, η ανταγωνιστική παρά η συμπληρωματική εστίαση σε διαφορετικές πτυχές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης, η έλλειψη σαφήνειας όσον αφορά την αξιολόγηση και την εποπτεία, καθώς και η ανάγκη για περαιτέρω έρευνα και συλλογή δεδομένων, όπως επίσης και η έλλειψη χρηματοδότησης.
12. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων αναγνωρίζει το έργο του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου και του Συμβουλίου Νεολαίας Κύπρου και σημειώνει τους αντίστοιχους ρόλους τους - υφιστάμενους και δυνητικούς - στην Παγκόσμια Εκπαίδευση στην Κύπρο.
13. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων επιθυμεί να επισημάνει και να αναγνωρίσει το σημαντικό έργο που επιτελείται για τη συμφιλίωση των δύο κοινοτήτων στην προσπάθειά τους να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για μια κουλτούρα ειρήνης και ανεκτικότητας μεταξύ όλων των ανθρώπων στην Κύπρο. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων επικροτεί τις συνεχείς πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην επίτευξη σταθερής, βαθμιαίας και θετικής αλλαγής μέσω ευρηματικών πρωτοβουλιών, όπως είναι το έργο της Τεχνικής Επιτροπής για την Εκπαίδευση.
14. Γίνονται κάποιες ακαδημαϊκές έρευνες στον τομέα της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων επισημαίνει ότι ορισμένοι ερευνητές και ακαδημαϊκοί που δραστηριοποιούνται σε διαφορετικές πτυχές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης δεν συναντώνται τακτικά, για να διερευνήσουν τις κοινές συνισταμένες και τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται μέσα από τις διασυνδέσεις και τη συνεργασία. Μπορεί να υπάρχουν περιθώρια για κάτι τέτοιο και επιπρόσθετα για τους ακαδημαϊκούς στην Κύπρο, ώστε να εξετάσουν τρόπους συνεργασίας με την ακαδημαϊκή κοινότητα που συνδέεται με το Ακαδημαϊκό Δίκτυο ANGEL - "Academic Network on Global Education Learning".

Συστάσεις

1. Η Παγκόσμια Εκπαίδευση έχει τη δυνατότητα να βρίσκεται στον πυρήνα των εκπαιδευτικών απαντήσεων που σχετίζονται με τα πιο σημαντικά ζητήματα που θα έχει να αντιμετωπίσει η κυπριακή κοινωνία τις προσεχείς δεκαετίες. Ο πολιτικός διάλογος, η ελπίδα για διαρκή ειρήνη και ευημερία, ο ρόλος της χώρας στην Ευρώπη και στη Μεσόγειο και ευρύτερα η δυνατότητα της Κύπρου να μαθαίνει και να ηγείται σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο - είναι ζητήματα τα οποία βρίσκονται στο επίκεντρο της δημόσιας διαβούλευσης και του διαλόγου και αποτελούν παράλληλα τον πυρήνα της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης. Επομένως, η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων εισηγείται όπως η Κύπρος, καθώς και άλλες χώρες στην Ευρώπη, θέσουν τις θεματικές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στο επίκεντρο της εκπαίδευσης καθώς επίσης και να τις προτεραιοποιήσουν στο πλαίσιο της ανάπτυξης και της συζήτησης θεμάτων εξωτερικής πολιτικής. Για να συμβεί αυτό, η Παγκόσμια Εκπαίδευση πρέπει να είναι όσο το δυνατόν ψηλότερα στην πολιτική ατζέντα και στην ευαισθητοποίηση του κοινού. Για τον σκοπό αυτό, η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συστήνει την ενδυνάμωση της πολιτικής στήριξης για την Παγκόσμια Εκπαίδευση με τη βοήθεια των μελών του κοινοβουλίου που ήδη την προωθούν. Αυτό θα μπορούσε ίσως να γίνει μέσω μιας κοινής ενημερωτικής συνάντησης της Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού και της Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.
2. Αναγνωρίζοντας τον σημαντικό ηγετικό ρόλο στην πολιτική και τη σκέψη που διαδραμάτισε το ΥΠΠ στην ανάπτυξη της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο, καθώς και την ισχυρή δέσμευση για ενσωμάτωσή της στο σχολικό σύστημα (αναλυτικά προγράμματα, επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και των νεοπροαχθέντων διευθυντών, το έργο των επιθεωρητών δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης), η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συστήνει να συνεχιστεί και να διευρυνθεί ο συντονιστικός ρόλος του Γραφείου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του ΥΠΠ για την ενσωμάτωση των θεματικών και των πτυχών της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στη δημοτική και μέση εκπαίδευση.
3. Αξιοποιώντας την εξαιρετική συνεργασία που φαίνεται να υπάρχει μεταξύ των μελών της Διατμηματικής Επιτροπής για την Παγκόσμια Εκπαίδευση, είναι πιθανή η ευκαιρία για περαιτέρω αύξηση της εμβέλειας και του εύρους της, ώστε να συμπεριλάβει και άλλους βασικούς φορείς και θεματικές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο. Ως πρώτο βήμα, η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συστήνει στην Επιτροπή να εξετάσει την πρόσκληση μικρού αριθμού άλλων εμπλεκομένων, όπως πανεπιστήμια, ακαδημαϊκούς, το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου, τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου και μια ευρύτερη εκπροσώπηση από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
4. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων αναγνωρίζει την ισχυρή δέσμευση για την προώθηση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης από το ΥΠΕΞ, και ιδίως μέσω της συμμετοχής του στη Διατμηματική Επιτροπή για την Παγκόσμια Εκπαίδευση. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων αναγνωρίζει, επίσης, ότι αυτή η δέσμευση είναι εμφανής, παρά τους σοβαρούς περιορισμούς όσον αφορά την πολιτική, τη χρηματοδότηση και τους ανθρώπινους πόρους στον τομέα της αναπτυξιακής συνεργασίας γενικά και της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης ειδικότερα. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων προτείνει με κάθε σεβασμό ότι το ΥΠΕΞ θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο να κινηθεί προς μία ξεκάθαρη δήλωση θεσμικής δέσμευσης για την Παγκόσμια Εκπαίδευση.

5. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων προτρέπει έντονα το ΥΠΕΞ να αναπτύξει πολιτική δέσμευση για την Παγκόσμια Εκπαίδευση και να ανταποκριθεί με αντίστοιχες δαπάνες από ταμεία επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας. Η διεθνής εμπειρία υποδηλώνει ότι η χρηματοδότηση αυτή είναι ο μόνος τρόπος με τον οποίο ένα μικρό, αλλά συνεχώς αυξανόμενο πρόγραμμα επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας μπορεί να εξασφαλίσει ισχυρή δημόσια στήριξη και σημαντική δέσμευση σε παγκόσμια και αναπτυξιακά θέματα. Συγκεκριμένα, η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων προτρέπει το ΥΠΕΞ της Κύπρου να λάβει μέτρα για την αύξηση της υποστήριξης και της κριτικής εμπλοκής του κοινού γύρω από την ανάπτυξη, δεδομένου ότι αυτό είναι καίριας σημασίας για την εκπλήρωση των διεθνών υποχρεώσεων της, όσον αφορά την αναπτυξιακή βοήθεια, συμπεριλαμβανομένου του στόχου της Ε.Ε. για τη χώρα που αφορά τη διάθεση του 0,3% του ΑΕΠ. Η εμπειρία του GENE δείχνει ότι η αύξηση και η βελτίωση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης σε εθνικό επίπεδο πραγματοποιείται καλύτερα, όταν οι προτεραιότητες του ΥΠΕΞ και του ΥΠΠ σε αυτόν τον τομέα αλληλοσυμπληρώνονται. Το GENE παροτρύνει το ΥΠΕΞ να αναπτύξει μια συμπληρωματική θεσμική δέσμευση έναντι αυτής του ΥΠΠ.
6. Σε συνέχεια της Παρατήρησης 7, η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων επισημαίνει την ανάγκη μεγαλύτερης εννοιολογικής σαφήνειας και περαιτέρω συλλογικής ανασκόπησης σχετικά με την εννοιολογική βάση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο. Υπάρχει, επίσης, ανάγκη για μεγαλύτερη συναίνεση όσον αφορά τις χρησιμοποιούμενες έννοιες, καθώς και μια ευέλικτη προσέγγιση για την αποφυγή αποκλεισμού σημαντικών φορέων. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συστήνει στο ΥΠΠ να συνεργαστεί με τους βασικούς φορείς και μέσω ενός αναστοχασμού να καταλήξει σε μια κοινή αντίληψη σχετικά με την ορολογία, ίσως μέσω μιας εθνικής διακήρυξης.
7. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων αναγνωρίζει το έργο του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου στον τομέα της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης και συστήνει την ενσωμάτωσή της σε ολόκληρο το σύστημα μέσω, μεταξύ άλλων, της Νέας Πολιτικής για την Επαγγελματική Μάθηση των Εκπαιδευτικών, της πρόσφατης και συνεχούς μεταρρύθμισης των αναλυτικών προγραμμάτων (σε αυτό συμπεριλαμβάνεται και το έργο που επιτελεί η Διευθύντρια του Ινστιτούτου ως Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής Αναλυτικών Προγραμμάτων), καθώς και μέσω του σημαντικού έργου του Ινστιτούτου σε θέματα επιμόρφωσης.
8. Στο πλαίσιο του τομέα της τυπικής εκπαίδευσης υπάρχουν σαφείς αποδείξεις για την εξαιρετική εργασία σχετικά με την ενσωμάτωση διάφορων πτυχών της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης σε όλο το πρόγραμμα της προδημοτικής και δημοτικής εκπαίδευσης και (ίσως με μικρότερο βαθμό ενσωμάτωσης) στο αναλυτικό πρόγραμμα της μέσης εκπαίδευσης τόσο σε συγκεκριμένα μαθήματα όσο και σε διαθεματικές πρωτοβουλίες και πρωτοβουλίες που εμπλέκουν τη σχολική μονάδα ως ολότητα. Ταυτόχρονα, οι λεπτομερείς συζητήσεις με τους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής υποδηλώνουν ότι υπάρχει ανάγκη μεγαλύτερης ενσωμάτωσης των προσπαθειών, ώστε οι διαφορετικές πτυχές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης να μην λειτουργούν μεμονωμένα ή να ανταγωνίζονται η μία την άλλη λόγω περιορισμένου διαθέσιμου χρόνου στο αναλυτικό πρόγραμμα. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συστήνει τα άτομα που ασχολούνται σε θεματικές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης να εργαστούν από κοινού, για τη βελτίωση και την ενίσχυση των προσπαθειών.

9. Είναι, επίσης, σαφές για την Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων ότι, ενώ υπάρχει καλή ενσωμάτωση στο επίπεδο του αναλυτικού προγράμματος, αυτό δεν σημαίνει απαραίτητως ότι μεταφέρεται επακριβώς στη διδακτέα ύλη και στη διδασκαλία στην τάξη. Υπάρχει ανάγκη να αξιολογηθεί το πραγματικό επίπεδο ενσωμάτωσης της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην πρακτική της διδασκαλίας στην τάξη και στη συνέχεια στη μάθηση των μαθητών. (Η αξιολόγηση αυτή εξαρτάται βεβαίως από τις αναδυόμενες αλλαγές στο υφιστάμενο σύστημα). Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συστήνει τη συστηματική χαρτογράφηση της υφιστάμενης ενσωμάτωσης της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στα αναλυτικά προγράμματα όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, μαζί με την ανασκόπηση των υφιστάμενων δεδομένων. Αυτό θα συνέβαλλε, επίσης, στην εθνική προσπάθεια για υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους ΣΒΑ, και ιδίως για τον υποστόχο 4.7.
10. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων υποδεικνύει ότι η επικέντρωση στις παγκόσμιες ικανότητες του 2018 στο πλαίσιο της έρευνας PISA του ΟΟΣΑ παρέχει ευκαιρία για περαιτέρω ενίσχυση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στο κυπριακό εκπαιδευτικό σύστημα.
11. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων ενθαρρύνει το ΥΠΠ, και ιδιαίτερα το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και τις Διευθύνσεις Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, να συνεχίσουν να συνεργάζονται με τους κατάλληλους εμπειρογνώμονες, καθώς και με τα ίδια τα σχολεία, ώστε να προσδιορίσουν ή να αναπτύξουν κριτήρια αξιολόγησης και κατάλληλες μεθόδους αξιολόγησης του τρόπου με τον οποίο οι διάφορες πτυχές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης εφαρμόζονται σε επίπεδο σχολικής μονάδας από τους εκπαιδευτικούς.
12. Οι στόχοι της χρονιάς, τους οποίους έθετε ο εκάστοτε Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, αποτελούσαν μια ιδιαίτερη ευκαιρία για έναν θεματικό προσανατολισμό στην Παγκόσμια Εκπαίδευση στα σχολεία. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων εισηγείται στο ΥΠΠ να εξετάσει το ενδεχόμενο δημιουργίας ετήσιου βραβείου για τα σχολεία που θα αναπτύσσουν προγράμματα σχετικά με τις θεματικές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο μαθημάτων αλλά και διαθεματικά, προκειμένου να εδραιωθεί η ανάπτυξη σχολικής κουλτούρας που να οδηγεί στην επίτευξη των στόχων της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης.
13. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συστήνει να προσφέρονται στους εκπαιδευτικούς και στα σχολεία πρακτικές προσεγγίσεις και μεθοδολογική καθοδήγηση, στο πλαίσιο συγκεκριμένων μαθημάτων ή διαθεματικά με τρόπο που να περιλαμβάνεται η παγκόσμια διάσταση σε όλες τις μορφές μάθησης, ιδιαίτερα στη μέση εκπαίδευση.
14. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συστήνει την εισαγωγή ενότητας για την Παγκόσμια Εκπαίδευση ως απαραίτητου ή και υποχρεωτικού μέρους της βασικής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών στην Κύπρο.
15. Σε πανεπιστημιακό επίπεδο, η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων διαβλέπει ευκαιρίες για ακόμη μεγαλύτερη συμπερίληψη των θεματικών της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης σε μαθήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και καλύτερο συντονισμό μεταξύ των τριτοβάθμιων ιδρυμάτων γενικότερα. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συστήνει τη δημιουργία ενός πιλοτικού μαθήματος για την Παγκόσμια Εκπαίδευση σε προπτυχιακό ή/και μεταπτυχιακό ή διδακτορικό επίπεδο. Μπορεί, επίσης, να διερευνηθεί η δυνατότητα για τη διοργάνωση από

κοινού σειράς διαλέξεων στη βάση των θεματικών της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συστήνει, επίσης, τη στήριξη ερευνητικού έργου με θέμα την Παγκόσμια Εκπαίδευση, καθώς και τη συνάντηση ακαδημαϊκών που καταπιάνονται με τις διάφορες πτυχές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης, για να διερευνήσουν κοινές συνισταμένες και να αναπτύξουν συνέργειες μεταξύ τους.

16. Η πρόσφατη δημοσιοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής για τη Νεολαία περιλαμβάνει στοιχεία της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης σε διάφορους πυλώνες, στόχους και προτεραιότητες. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συστήνει να αναπτυχθεί δυναμικά η διάσταση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Νεολαία, προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι δυνατότητες συνεργασίας μεταξύ των φορέων της νεολαίας και των Οργανισμών Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο. Η Ανασκόπηση συστήνει, επίσης, να συμπεριληφθεί και ο τομέας της νεολαίας στη Διατμηματική Επιτροπή για την Παγκόσμια Εκπαίδευση. Επιπρόσθετα, συστήνει να ενδυναμωθούν οι δεσμοί με τον Οργανισμό Νεολαίας Κύπρου και το Συμβούλιο Νεολαίας Κύπρου, ώστε να διερευνηθεί η ενίσχυση της παγκόσμιας διάστασης των νέων στην εργασία, την πολιτική και τη χρηματοδότηση.
17. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων αναγνωρίζει το ρόλο που διαδραματίζει η μη τυπική εκπαίδευση θεματικών της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης οι οποίες προσφέρονται σε νέους από ορισμένες αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης. Στην Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων παρατηρήθηκαν παραδείγματα συνεργασίας μεταξύ δήμων και κοινωνίας των πολιτών, σε τοπικό επίπεδο, γεγονός που αποδεικνύει ότι θα μπορούσε να διερευνηθεί περαιτέρω ο ρόλος των τοπικών αρχών ως εταίρων. Η Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συστήνει τον περαιτέρω διάλογο μεταξύ των τοπικών αρχών και των καθιερωμένων φορέων της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο.

Ευχαριστίες

Η έκθεση της Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων για την Παγκόσμια Εκπαίδευση στην Κύπρο βασίζεται στη συνεισφορά πολλών ατόμων, ιδρυμάτων και οργανισμών που παρείχαν την εμπειρογνωμοσύνη τους και προσέφεραν γενναιόδωρα από τον χρόνο τους. Ως συντάκτες και εκ μέρους του GENE, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους τους συμμετέχοντες και εμπλεκόμενους.

Κατονομάζοντας ορισμένα από αυτά τα άτομα, θα θέλαμε αρχικά να ευχαριστήσουμε τη Διεθνή Ομάδα που συμμετείχε στη διαδικασία της Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων. Αυτή αποτελούνταν από τη Δρα Michala Bernkorfονά, του Υπουργείου Παιδείας, Νεολαίας και Αθλητισμού της Δημοκρατίας της Τσεχίας και την κ. Vanessa Sheridan, του Οργανισμού Irish Aid, στο Υπουργείο Εξωτερικών της Ιρλανδίας. Το GENE παρείχε τη γραμματειακή υποστήριξη στην όλη διαδικασία, υπό την καθοδήγηση του κ. Liam Wegimont, Προέδρου του GENE, της κ. Jo McAuley και του κ. Dirk Bocken. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τον Δρα Μάριο Αντωνίου, ο οποίος ενήργησε ως Εθνικός Ερευνητής κατά τη διάρκεια της Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων και βοήθησε το GENE να διοργανώσει συναντήσεις με φορείς της κοινωνίας των πολιτών και ακαδημαϊκούς.

Οι ευχαριστίες μας απευθύνονται, επίσης, στο Γραφείο Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και ειδικότερα στη Δρα Νίκη Παπαδοπούλου-Παπά και την κ. Έρικα Δημητρίου. Ευχαριστούμε, επίσης, τα μέλη της Ομάδας Αναφοράς που συμμετείχαν στην όλη διαδικασία. Η συγκεκριμένη Ομάδα απαρτιζόταν από τους ακόλουθους εκπροσώπους:

Δρ Νίκη Παπαδοπούλου-Παπά, Προϊσταμένη Γραφείου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων του ΥΠΠ

Δρ Γιώργος Κουτσιδης, Επιθεωρητής Σχεδιασμού και Τεχνολογίας, Μέση Εκπαίδευση, ΥΠΠ

κ. Εύα Νεοφύτου, Επιθεωρήτρια Οικιακής Οικονομίας, Μέση Εκπαίδευση, ΥΠΠ

Δρ Μαρία Παπακώστα, Επιθεωρήτρια Δημοτικής Εκπαίδευσης, αρμόδια για την Αγωγή Υγείας, ΥΠΠ

Δρ Αραβέλλα Ζαχαρίου, Συντονίστρια Μονάδας Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στο Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, ΥΠΠ

κ. Έρικα Δημητρίου, Λειτουργός Γραφείου Ευρωπαϊκών και Διεθνών Υποθέσεων, ΥΠΠ

κ. Χριστιάνα Τζήκα, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη, Τμήμα Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Ανθρωπιστικής Βοήθειας, Πολιτική Διεύθυνση, Υπουργείο Εξωτερικών

κ. Σοφία Αρναούτη, Λειτουργός Προγραμμάτων Παγκόσμιας Εκπαίδευσης, Οργανισμός Future Worlds Centre και Εθνική Συντονίστρια του Δικτύου για την Εβδομάδα Παγκόσμιας Εκπαίδευσης του Κέντρου Βορρά-Νότου του Συμβουλίου της Ευρώπης

κ. Μαριλένα Κυριάκου, Διαχειρίστρια Έργου, Κέντρο Υποστήριξης ΜΚΟ

κ. Θεοχάρης Μιχαήλ, Ερευνητής Διαχειριστής Έργων, Cardet

κ. Kerstin Wittig Ferguson, επικεφαλής της Μονάδας Παγκόσμιας Εκπαίδευσης, Οργανισμός Future Worlds Centre

Τέλος, ευχαριστούμε τον Δρα Ανδρέα Τσιάκκιρο, Λειτουργό στο Γραφείο Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΥΠΠ, την κα Έρικα Δημητρίου και τον Δρα Μάριο Αντωνίου οι οποίοι επιμελήθηκαν της διαδικασίας για τη μετάφραση της συνοπτικής έκθεσης στην Ελληνική Γλώσσα.

Η Ομάδα για την Ανασκόπηση μεταξύ Ομοτίμων συναντήθηκε με πολλούς αρμόδιους λειτουργούς και οργανισμούς οι οποίοι μοιράστηκαν τις γνώσεις και τις απόψεις τους αναφορικά με τις πολλές θεματικές της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο. Μεταξύ αυτών ήταν και πανεπιστήμια, τοπικές αρχές, ΜΚΟ, ομάδες νεολαίας, ομάδες δικοινοτικών ειρηνευτικών πρωτοβουλιών και ένα ευρύ φάσμα εκπροσώπων από τον τομέα της εκπαίδευσης. Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς προσέφεραν γενναιόδωρα από τον χρόνο και την εμπειρογνωμοσύνη τους και μίλησαν ανοικτά και ειλικρινά για την πλούσια και ποικίλη ιστορία και την υφιστάμενη κατάσταση της Παγκόσμιας Εκπαίδευσης στην Κύπρο. Ο πλήρης κατάλογος των συναντήσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της επίσκεψης της Διεθνούς Ομάδας για τη διεκπεραίωση της Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων, τον Ιούνιο του 2017, παρατίθεται στα παραρτήματα που επισυνάπτονται στο τέλος της έκθεσης, στο αγγλικό κείμενο.

Η Ευρωπαϊκή Διαδικασία Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων για την Παγκόσμια Εκπαίδευση χρηματοδοτείται από έναν ειδικό μηχανισμό συγχρηματοδότησης, μέσω του οποίου τα συμμετέχοντα Υπουργεία και Οργανισμοί του GENE υποστηρίζουν την όλη διαδικασία. Το GENE θα ήθελε να ευχαριστήσει όλους όσους χρηματοδότησαν και συνεχίζουν να χρηματοδοτούν τη διαδικασία Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων καθώς και τις υπόλοιπες διαδικασίες και προγράμματα του GENE. Τις θερμές ευχαριστίες μας στο Austrian Development Agency και στο Υπουργείο Παιδείας της Αυστρίας, στο Υπουργείο Εξωτερικών του Βελγίου, στο Υπουργείο Εξωτερικών της Γαλλίας, στον Οργανισμό Engagement Global της Γερμανίας, στον Οργανισμό Irish Aid, του Υπουργείου Εξωτερικών της Ιρλανδίας, στο Υπουργείο Εξωτερικών του Λουξεμβούργου, στο Υπουργείο Εξωτερικών της Ολλανδίας, μέσω της Εθνικής Επιτροπής για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (NCDO), στο Ινστιτούτο Camões της Πορτογαλίας, καθώς και ευχαριστίες για την υποστήριξη διάφορων άλλων υπουργείων, οργανισμών και συντονιστικών σωμάτων που συμμετέχουν στο GENE. Το GENE θα ήθελε, επίσης, να ευχαριστήσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη σημαντική υποστήριξή της.

Jo McAuley

Επικεφαλής της Ανασκόπησης μεταξύ Ομοτίμων και της σχετικής Έρευνας

Liam Wegimont

Πρόεδρος GENE

Συντάκτες

The European Global Education Peer Review Process

The European Global Education Peer Review Process is facilitated by GENE. It grew out of the Maastricht Declaration on Global Education (2002). The process serves to highlight good practice and offer a critical review of Global Education policy and provision in each country. For more details, please visit www.gene.eu/peer-review

The Peer Review of Cyprus Policy Summary

The purpose of GENE Policy Summaries is to provide an overview of the key learning and outcomes of the work taking place among GENE participating ministries and agencies and in the wider Global Education community. This Policy Summary contains the primary findings from the Peer Review of Cyprus that took place during 2017, including observations and recommendations for the future of Global Education in Cyprus. The full report is available from the GENE Secretariat and online.

Global Education Network Europe (GENE) is the network of ministries, agencies and institutions with national responsibility for Global Education. GENE supports networking, peer learning, policy research, national strategy development and quality enhancement in the field of Global Education. GENE works to increase and improve Global Education towards the day when all people in Europe - in solidarity with people globally - will have access to quality Global Education.

For more information, please visit www.gene.eu